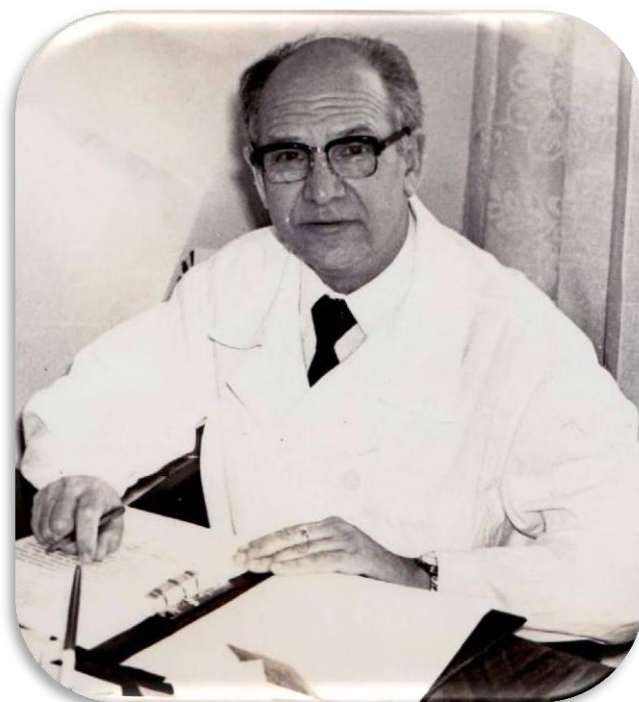

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА
ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
VILNIUS UNIVERSITY, LITHUANIA
CHARLES UNIVERSITY, CZECH REPUBLIC**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«МОРФОГЕНЕЗ ТА РЕГЕНЕРАЦІЯ»
(ІІІ ЖУТАЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)**

ПОЛТАВА

20-21 квітня 2023 року

якості лікування захворювань середніх та тяжких форм пародонтиту, також для більш детальної діагностики твердих зубних відкладень, залишків цементу після фіксування ортопедичних незнімних конструкцій.

Список літератури

1. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5426403/> "Prevalence of periodontal disease, its association with systemic diseases and prevention", Muhammad Ashraf Nazir, Int J Health Sci (Qassim). 2017 Apr-Jun; 11(2): 72–80.

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ГЛІАЛЬНОГО РУБЦЯ У МОЗКУ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОМОЗКОВОГО КРОВОВИЛИВУ

Мервінський Т.С., Яременко Л.М., Савосько С.І., Бідна Л.П., Грабовий О.М.

Національний медичний університет імені Богомольця, Київ, Україна

Утворення гліального рубця у центральній нервовій системі є реакцією клітинного оточення на пошкодження із залученням астроцитів. Відомо про реактивні зміни астроцитів, їх міграцію, астрогліоз, але роль цих змін залишається дискусійною. Навколо крововиливу або некрозу у мозку формується гліальний рубець, який може бути тільки астроцитарного походження або містити і негліальні елементи. Передбачається, що оточення рубцем ділянок некрозу пригнічує прогресування пошкодження у мозку, але одночасно стає структурним бар'єром із щільних клітинних елементів на шляху потенційних регенеративних процесів.

У роботі ми поставили за мету дослідити роль неклітинних елементів у формуванні гліального рубця на моделі внутрішньомозкового крововиливу. На 1, 3, 10, 30 і 60 добу досліду досліджували ділянку крововиливу гістологічними методами (n=40). Імуногістохімічним методом виявляли астроцити і зміни експресії GFAP, колаген у рубцях виявляли

червоним сіріусом. Контрольними групами стали інтактні тварини (n=10) і група псевдооперованих тварин без введення крові (n=40).

Встановлено динамічний розвиток клітинних реакцій навколо крововиливу в мозку із залученням астроцитів та судинних елементів. Розвиток рубця на межі з крововиливом прогресував у терміни від 1-ї до 30-ї доби. Через 1 добу досліду в перифокальній ділянці виявлено некроз клітин, зменшену щільність клітин та мікросудин. Появу гіпертрофованих астроцитів і морфологічні ознаки формування гліального рубця спостерігали на 3 добу після відтворення крововиливу, а на 10 добу щільність астроцитів і активність експресії GFAP достовірно зросла. Через 30 і 60 діб експерименту питома щільність астроцитів не змінилась, а серед гліальних елементів та регенованих гемокапілярів виявлено колагенові фібрили. Перші гістохімічні ознаки появи колагену у позаклітинному матриксі рубця виявлено вже на 3 добу.

Таким чином, формування гліального рубця у перигематомній ділянці мозку характеризується активним астрогліозом із синтезом колагенових фібрил у інтерстиційний простір. Незважаючи на нові дані щодо морфології реактивного астрогліозу, дослідження закономірностей утворення фібрилярних елементів позаклітинного матриксу рубців вимагають подальших досліджень.

ВПЛИВ НАНОДИСПЕРСНОГО ДІОКСИДУ ЦЕРІЮ НА РЕДУКТАЗНИЙ ШЛЯХ УТВОРЕННЯ ОКСИДУ НІТРОГЕНУ В ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО АЛКОГОЛЬНОГО ГЕПАТИТУ

Микитенко А.О., Акімов О.Є., Непорада К.С.

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Використання наноматеріалів зі здатністю прискорювати процеси репарації та регенерації має велике значення в стратегіях тканинної